

HELYI TÖRTÉNETEKET
MEGÉNEKLŐ DALOK,
BALLADÁK

170. HARANGOZNAK A PADÉI TOROMBA

1973

gy: B. B.

Hódegyháza (Jázova)

Urbán Pétörné Sipos Marcel (83)

Parlando

Ha-ran-goz-nak a pa-dé-i to-rom-ba,
 Most ül-te-tik Gyu-ri Ban-dit a ló-ra!
 Lē-haj-tot-ta bús fe-jít a nye-rég-be,
 Mi-kor ju-tott é-des-any-ja e-szé-be.

1) 2. v. sz. 2) 2. v. sz. 3) 3. v. sz.

Harangoznak a padéi toromba,
 Most eresztik Gyuri Bandit a sírba!
 Vörös borral locsolták el a nyomát,
 Hogy a rossz nők né találják a sírját.

Vörös borral pecsenyével élek én,
 Úgy tudják, hogy a rózsámhoz járok én (-mal tartok én)!
 Ha járok is, nem járok én hijába,
 Véle hállok minden éjjel egy ágyba!

171. ISTEN TUDJA, VÁSÁRHEJJËN MI TÖRTËNT

1972

gy: B. B.

Hódegyháza (Jázova)

Urbán Péterné Sipos Marcel (83)

Parlando

Is - ten tud - ja, Vá - sár - hej - jën mi tör - tënt!

Gazdag doktort a pén - zi - jër mæg - öl - ték!

Gaz - dag dok - tort vi - szik a fe - me - tő - be,

Tő - rök Zsu - zsit ki - sé - rik a tőm - lőc - be.

1) 2. v. sz.

2) 2. v. sz.

3) 2. v. sz.

Török Zsuzsi azt üzeni anyjának,
Két pár vánkust küldjön feje aljának,
Két pár vánkus, slingölt lögyön a vége,
Ügy tudják, hogy huncut betyár volt még e!

Jó lesz a téгла az ő feje aljának,
Sűrű könnye takaródzó dunnának!
Lész ott téгла az ű feje aljának,
Sűrű könnye takaródzó dunnának!

172. KOZMA PISTA

1975

gy: B. B.

Zenta, Orrompart

Kalmár Jánosné Gere Julianna (79)

Giusto

Kozma Pis-ta, Kozma Pis-ta, mit tet-tél?!
Hat fo-rin-té rab-ló-gyil-kos - sá let-tél!
A ma-dár is azt da-lol-ja az á - gon,
Koz-ma, én is sza-ba-du-lá - sod vá-rom!

— Ne várd, ne várd az én szabadulásom,
Inkább várjad az én gyászos halálom!
Jobb lesz nékem, ha meghalok, pihenni,
Mint itt a tömlőc fenekén sínylődni.

(„A Kozma megölt egy öregasszont. Asz hitte sok píze van. Hat forint vót nála. Oszt nagyon megbánta Kozma, hogy megölte, de hát mán akkó...”)

173. HALLOTTÁTOK, LÁNYOK, AZ ÉCCAKA MI TÖRTÉNT

1971

gy: T. G.

Óromhegyes

Szél György (38)

Hal-lot-tá-tok, lá - nyok, az éc-ca - ka mi tör-tént?

Ka-zin-ci Fer - kót az éj-jel meg-öl-ték!

Far-kas Fer-csi hát-ra-fog-ta a ke-zét,

Sej, Piszár Pa - li be-le-szúr-ta a ké-sét.

1) 1. v. sz. 2) 1. v. sz. 3) 3. v. sz.

4a) 3. v. sz. 4b) 5. v. sz.

Sej, édesanyja kimén a jajgatásra,
Látja fiát, mind össze van szurkálva,
Aludt vérét szedi a kötőjébe:
— Jaj, odavan a szívem gyönyörűsége!

Jaj, de porzik itt a zentaji nagyutca,
Piszár Palit kísérik végig bő rajta,
Fontos lakat van a kezére verve,
Sej, úgy csukják lő ja legsötétebb börtönbe.

Sej, Piszár Pali hazaüzen anyjának:
Puha párnát küdjön az ő fiának!
Édesanyja visszaüzen fiának:
Sej, legénységét tegye feje ajjának!

Sej, Piszár Pali hazaüzen anyjának:
(hogy) Jó ebédet küdjön az ő fijának!
Édesanyja visszaüzen fiának:
— Sej, Bandi Flórinét válaszd édesanyádnak!

174. SEJ, HALLOTTÁTOK, HÍRES ZÉNTÁN MI TÖRTÉNT

1970

gy: B. G.

Mohol

Szécsényi Györgyné Illés Katalin (80)

$\text{♩} = 126$

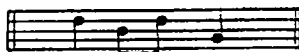
Sej, hal-*lot-tá*-tok, hí-res Zén-tán mi tör-tént ?

Hor-vát Já-nost a nagy-uc-cán mag-öl-ték,

Gé-za Ja-ni fog-ta hát-rá a ke-zét,

Sej, Pi-szár Pa-li szí-vé-be szúr - ta ké - sét.

1) 5. v sz.

Az édesanyja kiszaladt a lármára,
Piros vérét szedte a kötőjébe,
Piros vérét szedte a kötőjébe:
— Sej, odavan a lelkem gyönyörűsége!

Sej, Piszár Pali hazüzen anyjának,
Délebédet küldjön már a fijának.
De jaz anyja visszaüzent fijának,
A legénysége legyen a délebédje.

Sej, Piszár Pali hazajüzen anyjának,
Slingelt vánkost küldje már a fíjának,
De jaz anyja visszaüzent fiának,
A legénységét tegye feje aljának.

Sej, porzik már a zentaji nagyucca,
Most kísérik mind a kettőt bë rajta

175. KÜRTI GYURA

1975

gy: B. B.

Török-Becse

Szabó Istvánné Miklós Margit (72)

Giusto

E-zer-nyoc-száz - nyoc-van-hat-ba mi tör-tént!

Kürti Gyurát a fás ú-ton meg-öi-ték,

Taj-ti Ká-roj, hogy nem szán-ta, meg-lőt-te,

Pi-ros vé-re a föld-et be - fes töt-te!

Lúró Jóska beszaladt a tanyára,
 Igenyöst a Kürtijék ablakára:
 — Boris néni, adjon isten jó estét!
 Adjon isten, Lúró Jóska szöröncsét!

* — Boris néni, ne kívánjon szöröncsét,
 Mer a Gyurát a fás úton meglőtték!

Kürti Gyurit föltötték a szekérre,
 Elvitték az édesanya elébe.
 — Hosz ki, Tëca, a jegykendőt mejjemre,
 Ne csöpögjön piros vérem a földre!

• A dallam második felére

Kürti Gyurát viszik a temetőbe,
Tajti Károjt az örökös börtönbe . . .

(„Emígy van-é!”)

Harangoznak dére, de nem ebédre,
Kürti Gyurát viszik a temetőbe,
Édesanyja siratná de . . .

(„Nem jó! Nem tudom mán no”)

176. EZÉRNÝÓCSZÁZNEGYVENNYÓCRA MI TÖRTÉNT

1976

gy: B. B.

Temerin

Mosó Józsefné Varga Teréz (81)

E-zér-nyóc-száz - ne-gyven-nyóc-ba mi tör-tént,
Őr-da Má-rit a cse-n-dő-rők mēg-ver-ték,
Úgy mēg-ver-ték sze-gény Má-rit, hi - é - ba.
Harmannap-ra ki-vit-ték a sír-já - ba.

Jaj, de szépen harangoznak, temetnek,
A legények gyászkoporsót emelnek,
Kilátszik az aranyozott szentfödél,
Rá van írva: a csendőrök megverték.

177. GUBICS MATYI

1972

gy: T. G.

Egyházaskér (Verbica)

Karácsonyi Pálné Horvát Ilona (71)

$\text{♩} = 104$

Sar-kon van a Fe-hér Pé-ter kacs-má-ja,
 Ab-ba tör-tént Őu-bics Ma-tyi ha-lá-la
 Fe-hér Jós-ka szúr-ta be-le ja ké-sét
 Ki-jon-fot-ta gyönyö-rű szép é-le-tét.

Bíró juram, adjon isten, jó jestét!

— Adjon isten, Fehér Jóska, mi bajod?

— Bíró juram, szivem nyomja ja bánat:

Egy kislányér megöltem a druzsámat!

— Kár vót néked, Fehér Jóska, jajt tönni,

Egy kislányér a druzsádat megölni!

— Bíró juram, régen volt ellenségem,

Ez a kislány nem lehet feleségem!

Fehérékné vasalik a rabokat,

Gubicsékná virasztik a halottat,

Koporsóján reng a virágkoszorú,

Mihók Őrzse, jaj, de nagyon szomorú.

Gyászba van a verbicai nagyutca,
Azon viszik Gubics Matyit meghalva,
Gubics Matyit viszik a temetőbe,
Fehér Jóskát az aradi börtönbe.

Az aradi börtönajtó de sárga,
Oda van a Fehér Jóska bezárva,
Az aradi börtönajtó hasadj meg,
Fehér Jóska, soha ne szabadújj mög.

Mihók Örzse kimén a temetőbe,
Letérdepül a nagy körösztt elébe:
— Jaj, istenem, mőre mőnjek, nincs párom,
Én vagyok a legárvább a világon.

178. KÉT GYILKOS LÁNY

1975

gy: B. B.

Temerin

Ternovác Istvánné Szücs Erzsébet (62)

A ba-ko-nyi zöld er-dő-ben,
Két gyil-kos lány sé-tál ben-ne,
E-gyik Ju-lis, má-sik Ma-ris,
É-des-ap-ja gyil-kos-sa-ji.

1) 2. v. sz.

— Még tizennyóc éves voltam,
Mikor apám meggyilkoltam,
Húsz esztendő ja rabságom,
Így hát mit ér a lányágom?

— Anyám, anyám, édesanyám,
Mossa ki a lila ruhám,
Lila ruhám ki kell mosni,
Mer nagy törvinbe kell menni!

— Fecském, fecském, édes fecském,
Vidd el az én levelecském,
Vidd el, vidd el, messze földre,
Tegyed apám keresztyére!

Hotyha kérdi, honnan jöttél,
Kinek a póstássa lettél?
Mondd meg, hogy egy árva lányé,
Édesapja gyilkosságáé!

— Lányom, lányom, mit gondoltál,
Mikor apád meggyilkoltad?
Húsz esztendő ja rabságod,
(így) Mit ér a fiatalságod?!

(„Édesanyámtú tanútam. A dunacsébi pusztán laktunk
akkó mink.”)

179. ERDŐ, ERDŐ, KERÉK ERDŐ

1964

gy: B. B.

Zenta

Károlyné Döme Klára (42)

Er-dő, er-dő, ke-rek er-dő,
 Ben-ne sé-tál két gyil-kos nő,
 E-gyik dul-csa, má-sik Mar-csa,
 Ki az ap-ját meg-gyil-kol-ta.

— Anyám, anyám, édesanyám,
 Mossa ki a lila ruhám
 Holnap megyünk Újvidékre
 Édesapám törvényébe.

— Lányom, lányom, hogy gondoltad
 Mikor apád meggyilkoltad?
 — Úgy gondoltam, hogy majd jobb lesz
 Hogyha édesapám nem lesz.

— Tizenhat esztendő voltam
 Mikor apám meggyilkoltam
 Húsz esztendő a rabságom
 Jaj, hát mit ér a lányságom.

180. DÁNEL GYURI — DÁNEL JÓZSI

1971

gy: B. G.

Horgos

Nyers István (64)

$\text{♩} = 88$

Kis-zallá - son most é - pült egy új kocs - ma,
két test - vér ott vi - gan mu - lat a - lat - ta,
Dá - nel jó - zsi meg - zör - ge - ti az asz - falt:
Vi - gyázz, ő - csém, még az éj - jel ki - kap - hacc!

Dánel Gyuri ezt nem vette tréfára,
 A nagykést a csizmaszárból kihúzta,
 Úgy megszúrta szegény bátyját, nem szánta,
 Piros vérből gyalogútát csináltak.

— Hol vagytok ti, régi jó barátaim?
 Holttestemet tegyétek a szekérre,
 Holttestemet tegyétek a szekérre,
 Vigyétek el a jóanyám elébe.

˙ Adjon isten, Rozi néném, jó estét!
 Hazahoztuk Józsi fija holttestét,
 — Elég nagy bajt hoztatok a fejemre,
 Megállj, Gyuri, nem lesz ez elfelejtve!

(a) Dáneléknál meggyúladtak a gyertyák,
Talán bizony Dánel Józsit virrasszák?
Dánel Józsit hat szál gyertya virassza,
Édesanyja jajszavakkal siratja.

Ugyan, Gyuri, mért nem fájt a te szíved?
A bátyádat egy kislányér megölted!
— Dehogynem fájt, mikor maj meghasadott,
Mikor monta: jaj, istenem, meghalok!

Jaj, de porzik kisszállási nagyucca,
Dánel Józsit most viszik ott ki rajta,
Dánel Józsit viszik a temetőbe,
Dánel Gyurit az örökös börtönbe.

Dánel Gyuri üzent a jó anyjának,
Csipkés párnát küldjön feje aljának,
A jó anya visszaüzent fiának,
Gyilkos késsét tegye feje aljának.

— Mit hallott erről a gyilkosságról?

— Hát én hallottam annyit az öccsüktől, hogy talán a kocsmába ottan mulatoztak, valami nőfélén összegyűttek, hogy talán szerette volna a Józsi a Gyurinak a nagylányát. És akkor képes vót... összegyűttek rajta és megölte. S azután...

— Azt mondja, örökös rabságba vitték.

— Hát tizennyóc évet kapott érte. Tizennyóc évre lett elítélve.

— Aztán szabadon engedték?

— Aztán szabadon.

— Maga is ismerte őket?

— Az öccsüket.

— Az olyan idős volt, mint maga?

— Igen.

— És az anyjukat is?

— Az anyjukat is. Olyan száraz, vékony asszony vót.
Idős.

- Él-e még közülök valaki?
- Nem tudok felülük, mer ékerüttek úk vissza... onnét a mi szomszédságunkbul. Együtt jártam én a Danival iskolába. A legfijatalabbal. És attul, amit hallottam, mesélt rula. Hogy mēre van, lē van-ē, fő-van-ē, nem tudom. Szétkerütünk, a sors szétdobott bennünket...
- Maga is kisszállási volt akkor?
- Nem, ōk jöttek ide. Azután jöttek Kisszállásról.

181. DÁNEL NÉNI, ADJON ISTEN JÓ JESTÉT

1972

gy: B. A. — B. G.

Bácskertes (Kupuszina)

őzv. Péter Pálné Szurap Ilona (81)

$\text{♩} = 120$

Dá-nel né-ni, ad-jon is-ten, jó jes-tét!

Még-hoz-tuk a cló-zsi fi-ja halt-tes-tyét!

E-lég nagy bút hoz-ta-tok a fe-jem-re!

Még-ájj, Gyu-ri, nem lesz ez el-fe-lejt-ve!

The musical score consists of four staves of music in a single system. Each staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked as quarter note = 120. The lyrics are written below each staff, with hyphens indicating syllables that span across notes. The music features a mix of eighth and quarter notes, with some triplets indicated by a '3' over a group of notes.

Dánelékná meggyulladt a mécsvilág,
Talán pedig Dánel Józsit virasztják?
— Gyerink, lányok, éltezzink fél fehérbe,
Gyerink Dánelékhoz a temetísre.

Dánel Józsit viszik a temetibe,
Dánel Gyurit meg a sötét témlécbe,
Dánel Gyuri megzörgebi a vását,
Édesanyja gyéngé szíve méghäsäd.

— Dánel Gyuri, hogy nem fájt a té szíved,
Hogy a bátyád egy kislányé megélted?
— Dehogynem fájt, csakhogy még nem häsädött,
Hogy a bátyám egy kislányé kikapott!

182. FARKAS GYURI — FARKAS JÓZSI

gy: T. G.

Oromhegyes

Hleskei Mihályné Balázs Ida

Balázs Mátyás

Balázs Pál

Mar-to-nyo-san most é-pült egy új kacs-ma
 Ab-ba mu-lat két egy-test-vér vi-gad-ve,
 Far-kas Gyu-ri fő-ál-loit az asz-tal-ra :
 Far-kas Jó-zsi, még az éj-jel ki-kap-hatsz !

Farkas Józsi nem vette jezt tréfára,
 Csizmaszárból a nagykését kiráncsa,
 Úgy megszúrta testvérbátyját, nem szánta,
 Piros vérből gyalogutat csináltak.

fijúk

Gyerték, lányok, tegyük fel a szekérre,
 Vigyük el a főorvos úr elébe!
 Főorvos úr elfordul, és azt mondja:
 -- Ennek csak a jó isten az orvossa!

Gyertek, ^{fijúk} lányok, tegyük föl a szekérre,
Vigyük el az édesanyám elébe!
— Nyisd ki, anyám, zöldre festett kapudat
Mos hoztuk a szeréncsétlen fijadat!

* — Nagy bánatot hoztatok a szívemre,
Megállj, Gyuri, nem lesz ez elfelejtve!

Farkaséknál meggyújtották a gyertyát,
Talán bizony ^{Gyuri} Józsi ^{fijúk} sirassák?
— Gyerünk, anyám, gyerünk el, és nézzük meg,
Mer a szívem a Gurijé hasad meg!

Jaj, de porzik a martonyosi főjutca,
Farkas Józsit mos viszik végig rajta,
Farkas Józsit viszik a temetőbe,
Farkas Gyurit az örökös börtönbe.

* A dallam második felére

183. BUDAI NAGY BÍRÓ MÖGHALT AZ ÉJSZAKA

1972

gy: B. B.

Hódegyháza (Jázova)

Piri Pálné Sós (Móra) Rozália (62)

$\text{♩} = 72$

The musical score consists of four staves of music in G major and 3/4 time. The tempo is marked as quarter note = 72. The lyrics are written below the notes. The first staff has the lyrics 'Bu-da - i Nagy bí - ró mög-halt az éj - sza - ka,'. The second and third staves have the lyrics 'Bé-res Al - bert ve - je lett az ő gyil - ko - sa,'. The fourth staff has the lyrics 'Bu - da - i Csö - ri - ke hullajt - ja ja könnyét.'

Bu - da - i Nagy bí - ró mög - halt az éj - sza - ka,
Bé - res Al - bert ve - je lett az ő gyil - ko - sa,
Bé - res Al - bert ve - je lett az ő gyil - ko - sa,
Bu - da - i Csö - ri - ke hullajt - ja ja könnyét.

Budai Csörike újjön a dívánra,
Két aranyűrűjét húzza ja ujjára,
Két aranyűrűjét húzza jaz ujjára,
Csikorgós cipőjét húzza ja lábára!

Csörike, Csörike, nem jó áll cipője,
Öltözzön föl inkább tiszta feketébe!
Öltözzön föl inkább tiszta feketébe,
Gyászolja az apját világeletébe!

(„— Két aranyűrű? Gazdag lán vót. Akkó még nem nagyon vótak aranyűrűk, de úneki vót aranyűrűje is, mög csikorgós cipője is.

Ez a Budai bíró Szajánba bíró vót. Akkó férhöz mēnt a lánya egy asz hiszem adaji. Bērös Albértnak hitták a

vejit. Hogy most az vót-e jaz igaz neve, azt én sē tudom. Kovács! Kovács vót az igaz neve, de mive hogy az apóssáná lakott, így ē vót nevezve Bérös Albértnak. No és akkó ez ott vót. De ez az asszony gazdag vót, annak vót minden lehetősége, ott laktak nála, hát a kocsmába (mit tudom én) ott kártya közbe összevesztek és agyonszúrta. Talán egy szúrára mingyá agyon is szúrta. Még az unokája él a Csörikének a fija is él. Ott Szájánba.”)

184. SZOMORÚ ŐSZI DÉLUTÁN

1671

gy: T. G.

Oromhegyes

Bicskei Mihályné Balázs Ida (44)

Parlando

(de) Szó-mo-rú ő - szi dél- u - tán,
 Két be-tyár el-ment né - ze - lön - ni tán,
 Nem is messze, nem is so - ká,
 Tá - ná - tak is ku - ko - ri - cást.

(ott) Egy kis gyerek legeltetett,
 Nem sok birkát őrizgetett,
 Odanyájaskodott hozzá,
 A két huncut lacibetyár.

Alkonyatig letartóztatták,
 Szép meséket meghallgatá,
 A kis nyakát (aztán) kicsavarták,
 Betették a szárkúp alá.

Elhajtották (a) nem sok birkát,
 Haza jis értek nem is soká,
 (a) Birka nyomán a gazdája
 Eljutott a Paphalmára.

185. GESZTI JÓSKA

1977

gy: B. B.

Csóka

Banka Mihályné Heeskö Erzsébet (64)

Gesztí Jóska a csárdába bort iszik,
Kis pej lova csárda (j)előtt szénázik.
— Egyél, igyál, kis pej lovam, jól lakjál,
Még az éjjel Kis-bácskába szaladjál!

Gesztí Jóska hogy kimönt az utcára,
Három zsandár lőtt bele (j)a lábába,
Gesztí Jóska ott rogyott lő a sárba,
Szekéron viszik be majd a hodályra.

Odamönt az édosanyja hozzája:
— Kejj föl, fiam, né feküggjél a sárba!
— Fölkelnék én, édosanyám, nem bírok,
Három zsandár ellőtte (j)a lábomat!

— Édosanyám, arra kéröm, ha löhet,
Mossa ki (j)a szennyes ingöm estére,
Holnap visznek törvénybíró elébe,
Ott ítélnék el engemet örökre.

A 13. sz. dallamon